

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Carmen de purificatione sensuum interiorum

[urn:nbn:de:bsz:31-300776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300776)

De purificatione sensuum

et olfactu mistice theologisantes. non auditores tñ. sed inspectores / sed factores. **P**onatur exemplū pauli sup mrem suadū fugit et amplectatur eam. qui plerūq nichil videt / nihil audit / aut saltē nō iudicat se videre / vel audire quicq / totus in lactatione vñ delectatio dicta est occupatus. Tūc nihil cognoscit sub quacunq rōne reflexa etiaz q lac sit dulce vel bonū / vel ens vel nō ens sed tñ mō lactādū se vberib impmit. Et sic mulcebris quedā opatio expimētatiua / nō reflexa / nec declaratiua / nec enūciatiua. Felix puer ille etiam si centū sit annoz sub sapia matre sua / qualis erat magnific⁹ rex ille dauid puerus in oculis suis / et viriboz ceteris añ deū. **F**undemus sup hanc similitudinem sensuū spūaliū ad corpales / similitudinē aliam p theologie mistice cognitione cōuenientem. Cōstituamus duos homines corā oculis nostre cōsideratiōis / quorum vnus sit acutissimus in duplici sensu visus et auditus. sed habeat bebetatos penitus et obtusos tres alios sensus. qui sunt olfactus gustus et tactus. Cōstituatur alter qui cecus sit et surd⁹. sed habeat expeditos alios et viuaces. olfactū / gustū / et tactū. Cōstat q iste scōs poterit maiores expiri delectatiōes. sensuales q̄ p̄mus. Cōiecturem⁹ et ista similitudine q̄ p̄bi vel theologi literati / vigēt in visu et auditu spūalibz. sed cūc multus q̄ tribz alijs careant sensibz vel impeditos / vel obtusos p̄sus hñt. Prouenit ecōtra de simplicibz illiteratis / q̄ velut ceci et surdi sunt ad p̄bi scholastice pceptiōz qui ceteris sensibz vigēt in spūaliū olfactu gustu et tactu. Nullus ergo mirabitur ista cōsiderans si simplices illiterati ceci et surdi nisi q̄sū fides insonat / oblectant in deo quē desiderādo et amando olfactu / gustu / et amplexādo tangūt. Dñtes p vite puritatem et simplicitatē sensus istos purgatos / atqz reformatos. dū in alijs male viuētibz penit⁹ stupidi sunt / nec p̄cipiūt ea q̄ de diuinis suauiter redolēt sapiūt et mulcēt. quos videāt et audiāt. Exēplū sile de canibz vñ / tici respectu nō venaticoz possēt induci. **R**educūtur insup isti quinqz sensus ad duos oculos q̄ sunt intellectus et voluntas cognitiōis scz et amoris. Vis⁹ enī et audit⁹ p appriatiōm magis spectāt ad intelligētiāz ceteri tres ad affectum vel amorem.

Consideratio. XII.

Tant simul affectualis cognitio theologie mistice / et alter mod⁹ cōtemplatiōis qui dicit pure et liq̄ de veritatē diuie. Sū dīuer / si tractatores de vtraqz p̄tēplatiōe et varie q̄ libet figurat. Affectualis in maria sedente et in spōsa q̄ delitijs affluit innica et sup dilectū suū. Intellectual⁹ vō in isrl⁹ et rachel. et in spōsa ascēdēte sicut auroza luna et sol. **S**z optet q̄ intelligētia ferat in deū sine h et nūc. h est sine cōtinuo et tpe et ita sine cō / mictiōe fantasmatū. Hoc vero tante difficultatis eē dicit Aug⁹ cōsonās Platoni et scq̄abo q̄ nō nisi in raptu qdā more choro scationis possit sincera vitas bec cognosci etiā a paucis et raro. Quēadmodū non ita senserūt de theologia mistica affectuali / q̄ eam assequibile tradūt. **P**ossibilitatē deniqz cōsideratiōis hui⁹ suadet ea q̄ in paulo facta sunt et in b̄tis p̄lebunt. **S**z amplior p̄secutio nō ē opusculo p̄nti necessaria nec sue possibilis breuitati. **D**eniqz distribu it vniciūqz de⁹ misteria sua p̄t̄vult q̄ bodi ena solēnitare ascēdēs in altrū dedit dona in hoibz. In cui⁹ cōmemoratiōe solēnitatis bec scripta sunt Lugduni ad elucidatiōez scholasticā / mistice theologie / cōsistentis et amore p̄ Jobem de Berson cācellariū parisiē. Anno. D. cccc. xliij. p̄ma Junij. **C**ōsc⁹ est anim⁹ me⁹. experientia testis **H**ystica q̄ retuli dogmata vera scio **N**ō in idcirco scio me fore glificandum **S**pes mea crux xpi **H**rana nō opera.

Carmen de purifi

catione sensuum interiorum.

Bandia queris	Cor tibi frustra
Sensibus berens	Infatuatis
Larnis amore	Tactus et auris
Flaris odora	Vis oculorum
Lingua sapora	Hi tibi sensus
Quinqz dati sunt	Spirituales
Duos eberravit	Horridus intro
Corpis humor	Horridus / asper /
Fedus / et ater	Spurcus / amarus /
Vis reparatur	Contere tete /
Florius humor	Dre vomenti
Prodeat extra	Jam minus egri
Helica carpent	Bandia sensus
Obijciat se	Tunc deus vltro
Omnia fiet	Omnibus vnus
Aure melodus	Dre saporis

Lux oculoꝝ	Hauriet eius
Aris odorem	Tactus in ima
Suauiter ibit	Aectet vrimꝝ
Spūs viuus	Lorꝝ deumꝝ
Influa tanta est	Vis in amore
Si tamen assit	Bratia formans
Taliter acto	Desipit omnis
Larneus actus:	finit

Opusculum episto
lare magistri Johis de Herfon cancellarij
parisiens. de religionis pfectione ⁊ modera
mine ad Huilhermū minandi quondā me
dicū dñi cardinalis Saluciarū. tunc autē
monachum domus maioris Cartbusie.

Gratia vobis et pax in xpo ies
su. Vnicꝝ dicitis mihi p fili
tudinem. Redice cura teips
sum. Itaqꝝ qui aliū doces ait
apulus. cur teipm non instruis?
Sed rñdebit p me sapiētis iussio. Do
nora inqꝛ medicū. Et iterū. Da locū medi
co. Rō est. qꝛ disciplina medici exaltabit ea
put eius. Nam q̄ pōt in medico disciplina
inueniri melior. q̄ vt relicta seculi pōpa re
licta arte sua. relicto demū seipō qd̄ maius
est. tradiderit se medicus noster discipline
maioris cartbusie. Talis eni tu es cui nūc
ip̄erescribo. qui dignaris exqꝛere disciplie
doctrinā. ab illo q̄ tali nūqꝝ subiacuit disci
pline. Nihilominus in rebꝝ sumi medici
nostri dñi Jesu xpi. qui iussit omni peten
ti se tribuere. Et rursum. Aperi os tuum et
ego adimplebo illud. q̄ est magni consilij
angelus vocatus admirabilis. Audebo tu
is medice charissime q̄stūculis. que satis
cōses sunt. apud egros spūales in religionū
grabato laborātes. remedia. nō dicā inue
nire. sed inuēta designata p̄ doctores repe
tere. Cōia quidē ⁊ vulgata neqꝝ cōpanda
subtilibꝝ artis medicine spūalis apicibus.
sed tanqꝝ rudes aliqꝝ receptas visum fuit
cōsiderationes pauculas ānotare. Sūt
autē tria que querunt in forma. Primo
vtrū q̄s exercitiū orōis cōtinuās. vlt̄ alia ex
ercitia spūalia cū affectu. vꝛputa lacrima
rum ⁊c. sentiens se in viribꝝ debilitari pro
pter hmōi exercitiū. et remitti in ceteris coz
poralibꝝ laboribꝝ. vꝛpote in cantu forti ⁊ si
milibꝝ vires corporeas exigentibus sit rep
bensibilis. Cū tū dicit apls. Psallam spū

psallam et mente. Pensat enim deus poti
us cor qꝝ verba. imo ppter laborem cantus
non pōt debita deuotiōem habere dñici
tat. Secōdo si rōne debilitatis corpis. vt
fortior sit ad portandū ordinē sue pfectio
nis. sine cōsciētie scrupulo lautius viuere
possit qꝝ ordo seruet. vel ad phibendum la
psum in egritudinem ad quā est disposit⁹
vel dubitat incidere in futurū. Tertio si
orans solitarie et debito vꝛpote horas ca
nonice institutas. teneatur verba adeo ar
tificate pferre et explicare vt seipm audiat.
Cū frequentius aut rōne debilitatis. aut
grauedinis coz. palnō sine graui labore ad
plenū id queat. Corde tamen dicet et for
mabit. aut alias eleuatione mentis affect⁹
cessabit officium linguę licet nō cordis.
Det dñs rñsionem verā scribere salubrem
et efficacē. Et velut ab alto repetētes dica
mus p̄ pma cōsideratione

Consideratio. I.

Religio christiana sub vno sup
mo abbate xpo. sola est salutar
et pfecta. Siquidē extra illa. nō
stat salus neqꝝ pfectio. Docet au
tem sufficienter ad pfectiōem puenire salu
tarem sub ea et in ea. oēs recte viuētes. Cū
sequit̄ptinus neminē iudicādum extra sta
tū salutis aut pfectionis esse. q̄ viuit sꝫ xpi
ana religione. Valer autē hec cōsideratō ad
būilitatis cōseruatōez inter mēbra cozpo
ris xpi mistici. ⁊ vt abiecta p̄sumptiōe pha
risaica ⁊ murmuratiua cōtentione. mēbra
se inuicē honore pueniāt. ineta monitiōez
apli. Nec aliqꝝ in eccia sibi p̄i de statu pfe
ctionis sup alterū inaniter blādīat. vt qui
monachus est. nō monachū non spernat.
neqꝝ secularis solitariū dñjudicet.

Consideratio. II.

Religio xpiana q̄uis vna sit. ni
hilominus distincta ē multipli
ci et ⁊ pulcra varietate graduꝝ
meritoꝝ. ⁊ ordinū. fm opatiōez
spūscī q̄ distribuit vnicuiqꝝ. put vult. que
ei a deo sūt ordinata sunt. qd̄ at maḡ p̄ces
sit a deo qꝝ religio. sꝫ q̄ religio. Religio vtrū
qꝝ xpiana q̄ ē eccia xpi spōsa. Est igit̄ i ea
ordo qd̄ describitur ēē parū dispariūqꝝ rerū
sua vnicuiqꝝ tribuens dispositio seu colla
tio. Neqꝝ enim solitariōꝝ deus tantū est. ⁊

ordo y